

تعارض ادله دعوی مالکیت با تأکید بر رویه قضایی ایران

محسن گودرزی^۱، هاجر امین پور^۲

^۱ کارشناس حقوق، مدرس دانشگاه پیام نور

^۲ دانشجوی رشته حقوق دانشگاه پیام نور، مدرس دانشگاه پیام نور

چکیده

قوانین و اصول فقهی، حقوقی هر یک به نوبه خود ترتیبات اولویت ادله شرعی، قانونی، امارات، اصول عملی و لفظی، و فروض قانونی را بیان نموده‌اند. با این همه ابهامات قانونی، تأویلها و تفسیرهای متفاوت از سوی دادرسان قضایی متشتت از آرای قضایی را در این باره انعکاس می‌دهند. این امر به ویژه در مورد ادله مالکیت نمود آشکارتری دارد و از حساسیت بیشتری برخوردار است. پژوهش حاضر با هدف بررسی تعارض ادله در اثبات دعوای مالکیت و روشن ساختن این مسأله که در دعوای حول مسأله مالکیت و در راه اثبات آن در روال عملی سیستم قضایی ایران دادرسان چگونه ادله مرجح را برمی‌گزینند دست به یک مطالعه توصیفی تحلیلی با بهره‌گیری از روش کتابخانه‌ای زده است. صور مختلف تعارضی که ادله مثبت دعوای مالکیت با یکدیگر در حین استناد در دادگاه پیدا مینمایند با بهره‌گیری از آرای دادگاه‌های عالی و تالی و آرای مراجع ثبتي بررسی و توصیف شده است. نتایج تحقیق حاکی از اینست که در دعوای حول مسأله مالکیت قواعد مربوط به لزوم تنظیم سند رسمی در مورد معاملات اموال غیر منقول همراه با نظریه شورای نگهبان پیرامون بی‌اعتباری ماده ۱۳۰۹ قانون مدنی قضایی متشتت از آرای قضایی را در زمینه قدرت و ارزش اثباتی دلایل پدید آورده است؛ اما می‌توان تلاش رویه قضایی را برای برقراری عدالت با در نظر گرفتن واقعیت‌های هر پرونده و اعتبار اسناد رسمی رصد نمود.

واژه‌های کلیدی: تعارض ادله، رویه قضایی، اثبات مالکیت، اعتبار ادله، ادله قانونی، ادله اقماعی، اصول عملی، اماره، اعتبار سند.

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۱/۲، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۴۸-۶۱